
Slovenský komitét slavistov
Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

Slovenský komitét slavistov
Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

Vedecký redaktor a editor

Doc. PhDr. Peter Žeňuch, CSc.

Recenzenti

Prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc.

Prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc.

Technická redakcia a počítačové spracovanie
(príprava a výroba tlačových podkladov): Mgr. Juraj Molčányi

Vyšlo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR

Slovenský komitét slavistov
Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

XIV. medzinárodný zjazd slavistov v Ochride

Príspevky slovenských slavistov

Bratislava 2008

© Slovenský komitét slavistov
© Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

ISBN 978-80-968971-9-3
EAN 9788096897193

Obsah

Slovo na úvod	7
Tatiana Štefanovičová	
Velká Morava v európskom kontexte	9
Pavol Žigo	
Slovanský jazykový atlas – obraz prirodzeného vývinu jazyka	17
Adriana Ferencíková	
Neslovanské výpožičky z tematickej oblasti Poľnohospodárstvo v Slovanskom jazykovom atlase	27
Vincent Blanár	
Slovenská onomastická škola	41
Jaromír Krško	
Stav a perspektívy slovenskej hydronomastiky	49
Mária Košková	
Negácia vo frazeológii (na slovenskom a bulharskom materiáli)	61
Juraj Vaňko	
Vyjadrovanie spontánných dejov bez účasti činiteľa	73
Elena Zelenická	
Межкультурный размер общения в обучении иностранным языкам	79
Ján Jankovič	
Adaptabilita poézie hviezdneho obdoba	85
Peter Žeňuch – Katarína Žeňuchová	
Jazykové, etnické a konfesiónálne procesy v byzantsko-slovanskom prostredí karpatského regiónu v 18. a 19. storočí	109
Erika Brtáňová – Timotea Vráblová	
Polarizácia medzi traktátovým a románovým žánrom v slovenskej literatúre 18. storočia	135

Vladislav Grešlík

Niektoré ohlasy byzantsko-balkánskych a slovanských tradícií
na ikonách východného Slovenska z 15.–18. storočia 145

Šimon Marinčák

Byzantine music in Slovakia 167

Ján Sabol

Rytmicko-prozodické paralely slovenčiny, češtiny a poľštiny
(teoretické východiská) 177

Lubor Králik

Populárno-vedecký etymologický slovník ako žáner
etymologickej lexikografie (na príklade slovenčiny) 185

Rokovanie v bloku

*Najstaršie slovanské osídlenie strednej Európy a Balkánu
(počiatky južných a západných Slovanov)*

Peter Šalkovský

Najstaršie včasnოსlovanské obydlia (v pravlasti
a prvých vlnách západnej expanzie) 199

Gabriel Fusek

Nové poznatky o včasnოსlovanskom osídlení
stredodunajského priestoru 217

Milan Hanuliak

Duchovná zložka každodenného života
veľkomoravských Slovanov 233

Nada Profantová

Nejstarší slovanské osídlení v Čechách ve světle nových výzkumů,
především v Roztokách u Prahy 245

Dagmar Jelínková

Nejstarší slovanské osídlení Moravy 267

Slovo na úvod

Zborník príspevkov slovenských slavistov na 14. medzinárodný zjazd slavistov v Ochride obsahuje prijaté referáty aj vybrané slavistické štúdie, ktoré sa do kvóty na zjazd nedostali, no spĺňajú požadované odborné nároky. Zoznam prijatých referátov spolu s témami príspevkov v dvoch osobitných tematických blokoch je publikovaný v časopise *Slavica Slovaca* (2007, roč. 42, č. 1, s. s. 94). Usporiadanie príspevkov v zborníku určuje schválená tematika zjazdu (pozri *Slavica Slovaca*, 2006, roč. 41, č. 1, s. 95-96).

V zborníku sa popri referátoch publikujú aj príspevky do tematického bloku Najstaršie slovanské osídlenie strednej Európy a Balkánu (počiatky južných a západných Slovanov), ktorého moderátorom je P. Šalkovský. Zaradili sme sem aj príspevok Ľ. Králik, ktorý patrí do tematického bloku *Аспекты этимологических исследований* (moderátorom bloku je A. Loma zo Srbska).

V zostave referátov na 14. medzinárodný zjazd slavistov v Ochride nastalo niekoľko zmien. Niektorí referenti neposkytli svoj príspevok na uverejnenie, ďalší svoje príspevky publikovali vo forme štúdií v iných zborníkoch: Referát J. Dudášovej je publikovaný v zborníku *Slovensko – Poľsko. Bilaterálne vzťahy v procese transformácie*. (Ed. J. Hvišč. Bratislava: Slovensko-poľská komisia humanitných vied, vydavateľstvo LUFEMA, 2008, s. 215-231 a príspevok P. Koprdu sa publikuje v zborníku *The Perspectives of Modern Literary Comparative Studies in Slavic Literatures* (Lowicz 2006).

Publikovanie najnovších výsledkov slavistických výskumov v slovenskej jazykovede, literárnej vede, histórii a etnológii v zborníku na 14. medzinárodný zjazd slavistov pokladáme za významnú súčasť prezentácie slovenskej slavistiky.

Peter Žeňuch
predseda Slovenského komitétu slavistov
riaditeľ Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV